

ئهزمون و ياد

بهشی شهشهم: بۆ به شهکاندیکه کلیکهی ئیره بکه

– کار و لپرسراویتی شهوکهت چیه؟!

– ئەندامی لیژنهی ههریمه!

– لیژنهی ههریم چیه؟!

– هه موو کوردستان له رووی ئیداری، سیاسی، ههلسوورانی کار و چالاکیی

پینشمه رگانهوه، دابهش کراوه ته چهند ههریمیک و ههر ههریمیکیش فرماندهیهکی ههیه... ئیمه
سه ر به ههریمی یه کین که ناوچهکانی ههورامان، شاره زوور، شاربایر، شه میران و بناری (به مۆ)
ده گریتهوه..

– ئی؟... ئەی شهوکهت چۆن لپرسراویکه؟!

– ئەو، زیاتر به مه بهستی ئاژاوه نانهوه و تیکدانی ریزهکانی کۆمهله، دیتته ئیره!!

– چۆن؟

– له ههورامان پینشمه رگهی بزوتنهوهی لی نین... له قهره داخیش... ئیمه هه موومان (کۆمهله) ین...

– ئەی شاره زوور و شاربایر؟!

– له وی تیکلاوین و هیزی هه دوولامان هه ن!

– کئ سه روکی لیژنهی ههریمه؟!

– مه لابه ختیار!

– ئەو ئەندامی سه ر کردایتی کۆمهلهیه... وانیه؟!

– به لی وایه...

– که واته کۆمهله سه ر کردایتی ههریم ده کات؟!

– ده یكات!... به لام ئەوه هه موو شت نییه!

– چۆن؟!

– جارئ زۆرت ماوه... دواتر حالی ده بیت!

سئ شهو و روژان جهولهی گونداوگوند، به روژ خوچه شاردان و به شهو ههوراز برین و دولاو دۆل
پشکین، گه یاندینه گوندهکانی (چنار) و (مۆردین) ی بناری ئەودیوی چیا (بالانبۆ)، له ویدا که
رووباری سیروان و به نداوی (دهر به ندیخان)، ناوچهی (نه روۆلی) له ناوچهکانی لاوران، شه میران،
چیا سهخت و رژدهکانی زماکو و به مۆ جیا ده که نهوه.

شهو تا به یان ری کردن، بۆ منیکی شارنشین ده ستوپئ سپی، ئەزمونییکی سهخت و تاقت پروکین
بوو. چۆخه و شهروالیکی دوورهنگ و چاکه تیکی کاوبوی له بهردا، رهختیک فیشه کدان و برنه ویکی
دریژ که بۆ قهد و بالای مامناوهندیی من زۆر زیاد و قۆنداخی له زهوی دهخشا، وینهیهک که له

هەمووشت دەچوو لە وینە ی پینشمەرگە نەبیئ... بەم وینە سەمەرە یەو، لە گەل مەفرەزە کە دا خۆمان کرد بە گوندی (سەرشاتە) ی تاوگۆزیدا و لەو ی لە گەل مەفرەزە یەکی دیکە کە (حەمە ی حەمە سەعید _ شاھۆ) و (حەمە ئاوت) یان لە گەل بوو، یە کمان گرتەو.

ئیمە، ئەم سێ کەسە، سێ ئەندامی کۆمەلە بووین کە بە فەرمانی (کۆمیتە ی هەریمە کان) ی کۆمەلە ی (مارکسی _ لینینی کوردستانی عێراق)، دەبوو پیکەووە روو لە شاخ بکەین، بەلام من لیان دابەر بوو بووم.

ئەوان هەر زوو کەوتنە هەلپژرتنی زووخواوی گرفت و کیشە ی نیوان پینشمەرگە کان، فەرماندە ی مەفرەزە کان، ئەقلییەتی عەشایری و بوونی مەفرەزە کان ی ق م لە نیوچە کە دا.

لە ماوە ی هەفتە یە کە دا تیگە یشتیم کە من لە دنیا یە کەووە بۆ دنیا یەکی دیکە هاتووم... لە دنیا ی تیور و وینای رەنگاوەرەنگی شۆرشی نیو کتیبان، کۆبوونەووە و قسە و باسی سەر میزی خواردنەووە، پسکە پسکی نیو چاخانە کان ی شار و خەباتی نەپتیی نیو کوچە و شەقامانەووە بۆ دنیا ی واقعی نالەباری خەباتی نیو جووتیاران و ملانی نیوان ئەقلییەتی عەشایر و تیروانی نیو رۆمانسیانە ی خۆیندەوارانی شار بۆ شۆرشی سوور!... جیاوازییە کان بینراو و هەست پیکراو بوون...

کادر و ئەندامانی کۆمەلە، هەم لە رووی چەک و تەقەمەنییەووە و هەم بەرگ و پۆشاکیان، هەژار و شەرۆل دیار بوون. کەچی ئەو پینشمەرگانە ی لە گەل (شەو کەت) بوون و لە لە شارە زوور و بناری (سوورین) هەو سەرکەوتبوون، تا بلی تەسەل و پۆشتە بوون. من دواتر تیگە یشتیم کە لێپرسراوانی کۆمەلە، لە مەر هەلسوکەوت لە گەل جەماوەر و چۆنییەتی پەیدا کردنی بژیویدا، پابەندی فەرما یشتە کان ی ماوتسی تۆنگن. کەچی لە شارباژێر و شارە زووردا، لە میژ بوو ئەلقە ی هەلسوکەوت و مامەلە ی شۆرشی کۆن و نو ی لیک گریدرابوونەووە... باج و سەرمانە و گومرگ و مەرۆمالاتی دەوڵەت فرۆشتن و پاشتریش کۆکردنەووە ی رێژە یەک لە پارە ی (قەرەبوو کردنەووە) ی دیهاتە راگۆیزراوە کان، سەرچاوە یەکی مشە ی داھات بوون کە زۆر نامە شروع دا بەش دە کران و دەبوونە ئامرازیک بۆ کرینی چەک و کۆکردنەووە ی چە کدار. لەو رۆژگارە دا، پارە ی زۆر لای کام لێپرسراو بووایە، دەسەلات و هیزیش لای ئەو چر دەبوونەووە! هەر زوو جیاوازی دەسەلاتی کادری سیاسی و عەسکەری لە لایەک و لێپرسراوی بزووتنەووە و کۆمەلە لە لایەکی دیکەووە دەرکەوتبوون. هەر زوو ئەندامانی لیژنە ی هەریم (لە سۆنگە ی جیاوازی ریکخراوە ییانەووە) ئامادە نەبوون فەرمانی سەرۆکی لیژنە ی هەریم و لێپرسراوی لقی یەکییتی نیشتمانی کوردستان، وەکو خۆی جیبە جی بکەن! کرینی چەک، کۆکردنەووە ی پارە و دا بەشکردنی، رێژە ی دا بەشاندنی پۆستە کان و بەخشینەووە ی دەسەلات، ئەو کیشە نەبەراوانە بوون، کە ملانی نیوان (کۆمەلە _ بزووتنەووە _ خەتی گشتی)* یان قول دە کردەووە.

(رووبەرۆو لە گەل جووتیاراندا)

– ھەموو خەلکی ئاوابی کۆدە کەینەو. تۆ وەکو کادریکی سیاسی، لەمەر شۆرشی نوێ، یەکییتی نیشتمانی کوردستان و خیانهتەکانی ق م قسەیان بۆ بکە! ئەمە پێشنیازی (شەوکەت) بوو بۆ من، کە لە پەناوە پینی گوتم.

لەو سەرۆبەندەدا، کۆبوونەووە لەگەڵ جوتیاران و دانیشتووانی گوندەکاندا، تەنیا ئامرازیکی خەباتی سیاسی بوو کە لە ئامادەنبوونی رادیۆ، تەلەفزیۆن و دەگمەنی بلاوکراوە و رۆژنامەدا، دەیتوانی کاریگەری راستەوخۆی ھەبێ. ئەمە شیوازیکی بوو، زادە ی میتۆدی خەباتی یەکییتی نیشتمانی، لە رۆژگاری سەختی پاش ھەرەسدا. کئی مافی ھە یە کۆبوونەووە بە گوندییان بکات؟!، ئەم پرسە ھەمیشە مایە ی ملانیی نیوان کادرازیکی سیاسی و عەسکەری بوو. ئەوی لە کۆبوونەووەکاندا قسان دەکا، وەکو دەمراست و لێپرسراوی شۆرش لە ناوچە کەدا دەردە کەوێت و لە لای جەماوەریش جیگای جۆریکی ریزلێتان یان لێتەرسان دەبێ!.

من بێ سێ و دوو، بێ ئەوێ ئەقلم پێ بشکیت و پرسیک بە عەلی شاماری لێپرسراوی سیاسی کۆمەلە بکەم، پێشنیازە کە ی (شەوکەت) م قەبول کرد. پاشتر ھەستم کرد عەلی، لەو کارە ی من دلگران بوو، وەلێ چوون تەمەنی خەباتی شاخم ھیندە نەبوو، زۆری بە روودا نەدامەو. ئەو پاشتر گوتی: ئەو یە کێکە لە سیاسەتەکانی شەوکەت کە دە یەوێت ناکۆکی لە نیوانماندا درووست بکات. گەورە و بچوکی گوندی (کانیکەو) ی شەمێران کۆبوونەووە و من دەستم بە قسان کرد... من لە ھەولێ ئەو ھەدا بووم کە ھەموو ھزر و ھۆشی خۆم بگوشم و ئەو بابەتەکانی لە کتیباندای لەمەر شۆرشی رزگاری نیشتمانی ئەزبەرم کردبوون، لەگەڵ واقعی شۆرشی لەنوێژەن بەرپاکراوی کوردستاندا تیک ھەلکیشیان بکەم... خەباتی درێژخایەنی لە گوندەووە بۆشار و رۆلی گرنگ و بنچینەیی جوتیاران، وەکو چینی بزووینەر و داینەمۆی ھەلسۆرپینەری شۆرش، ھاو پەیمانییەتی کریکاران و جووتیاران وەکو بنچینە ی سەرکەوتنی بزووینەووە ی رزگاری نیشتمانی، سیاسەتی فاشیستانە ی بەعس و پلانەکانی بۆ بە عەرب کردنی کوردستان و راگوێزانی زۆرە ملیی گوندەکانی کوردستان و کۆکردنەووە ی خەلکە کە ی لە ئوردووگای زۆرە ملیی تەلبەندکراودا، پشت بەخۆبەستن و پشت لە داگیرکاران کردن بەشی سەرەکی قسەکانی من بوون کە لەسەرەتاو پچر پچر و ناروون دەکەوتن بەرگۆی و خۆشم ھەستم پێ کردبوون. ئاخەر ئەو یە کەم جارم بوو لە بەردەم ئاپوورە ی خەلکدا قسان بکەم، جا با ئەو خەلکەش نەخویندەوار و لادیی بن! ئیمە ی رۆژھەلاتی، لە سۆنگە ی داب و نەریتی پەرودەووە، ئەو گرفتەمان ھە یە و بە ئاسانی ناتوانین دەربری را و بۆچوونی خۆمان بین... دێراندنی پەردە ی شەرم و کەمدوویی لەو بوارانەدا، کاریکی ئاسان نییە. ئەو کارە ھەرچەندە ئەستم بوو، سەد ھیندەش خۆشی و بەخۆو نەزینی تیدا بوو. کە باس ھاتە سەر شۆرشی ئەیلول، ئاشبەتال و دەوری سەرکردایەتی پارتی و مالباتی بارزانی لەو کۆستە گەورە یە و ئەو مەینەتیە ی کوردی تیکەوتبوو، وەکو دەرویشیکی تەکیە ی ئایدۆلۆژیی م ل قسەم دەکرد و بە موتلەقی ددانم لەسەر وشەکان دادەگرت و جەختم لەسەر دەکردن. من لە ھەولێ ئەو ھەدا بووم کە ئاوینە ی بالانومای سەرکەوتنی شۆرش و دامەزراندنی کۆمەلگای سۆسیالیزمی پاشی رادانی دەسەلاتی رژیم و

سەرکەوتنی یەکییتی نیشتمانی کوردستان، بەدەم دەستی ئەو گوندییە هەزارانەی کە هێشتا سیما و رەنگی باوکی کورد (بارزانی)یان لە هزرادا مابوو! وام هەست دەکرد، ئەوان لەو قسانەی من کە بۆنی خۆینی براکانیان لێ دەهات، تەواو قەلس و بیتاقەت بوون. ئەوانی نەخویندەوار، وەلێ بە ئەزمون و شاھیدی چارەنووسی چەندین شۆرشێ شەستخواردووی کورد، ترووسکەیی هیوا لە چاوانیاندا کز و کزتر دەبوو. من لە ماوەی دە ساڵی پێشمەرگەییەتی خۆمدا، تەنیا یەک جووتیارم نەبینی (بە لایەنگرانی یەکیتیشەو)، کە لە ئەوە شەری (ق.م) و پاشتریش لایەنەکانی دیکەیی نیو بزووتنەو چە کردارییەکانیان پێ خۆش بێت. منیکی خویندەواری میشک بە گیاکەلەیی ئایدۆلۆژیا تەنراو، پاش پینچ سالان بەو قەناعەتە گەیشتم کە رەشەخەلکە لە میژ بوو پێی گەیشتبوون!! ئەوان رۆژگار لەو بوارەدا زەینی رۆشن کردبوون و ئیمەش، جالجالۆکەیی (م ل ی) بە سەقەت وەرگیراوی بە هەلە پراکتیزە کراو، میشکی شەتەک دابووین!!

#بزووتنەوێ سوسیالیستی دیموکراتیی کوردستان، بیروکەیی دامەزراندنی لە ساڵی 1975دا و پاش هەرەسی ئەیلول، لە لایەن هەندی کادر و سەرکردەو، لە شاری ورمێ لە کوردستانی ئێران، باسی لێو کرابوو و پاشان لە ساڵی 1976دا بوونی خۆی ئاشکرا کرد و لە گەل کۆمەلەدا بوونە دوو لابلالی نیو یەکییتی نیشتمانی کوردستان. ئەم ریکخراوە، کۆمەلێک کادر و سەرکردەیی ناھاوتاهەنگی نیو شۆرشێ ئەیلولی لە خۆ گرتبوو کە رەگ و ریشەیی سیاسییان لە کانی هەردوو بالی (جەلالی - مەلایی)دا ئاویان دەخواردەو. ئەم ریکخراوە، هەر لە گەل لەدایکبوونیدا ماکی چەندکەرت بوونی خۆی هەلگرتبوو.

خەتی گشتی: مەودای نیوان کۆمەلە و بزووتنەو بوو. ئەو پانتاییە بوو کە کەسانی کۆنەجەلالیی لەخۆی دەگرت و راستەوخۆ لای مامجەلالەو سەرپەرشتی دەکرا... پاشتر بالیکی بزووتنەو و خەتی گشتی یەک دەگرن و یەکییتی شۆرشگیرانی کوردستان درووست دەکەن.